

Návrh sazebníků OSA pro rok 2024

Odůvodnění

Na základě ustanovení § 98f zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AZ“) předkládáme návrh sazebníků odměn, jakož i odůvodnění stanovení jejich výše.

Návrhy sazebníků komplexně a vyváženě zohledňují zájem hudebních skladatelů, textařů a dalších nositelů práv na spravedlivém ocenění jejich tvůrčí činnosti na straně jedné, jakož i zájem uživatelů na snadném využití celosvětového hudebního repertoáru při svém podnikání a jiných aktivitách na straně druhé.

Všechny návrhy zohledňují kritéria, která jsou významná pro přiměřenost autorské odměny ve smyslu § 98e AZ. Navrhované sazby odměn jsou srovnatelné s odměnami požadovanými zahraničními kolektivními správci v rámci zemí Evropské unie. Při jejich uplatňování nedojde ke zneužití dominantního postavení OSA. K této skutečnosti je třeba přihlídnout na základě judikatury Soudního dvora Evropské Unie (dále jen „SDEU“), viz například rozhodnutí C-351/12.

Předkládaný návrh sazebníků, stejně jako nyní platné sazebníky, stanoví strukturu odměn a slev způsobem, který zohledňuje užití nekomerčního charakteru i prospěch, který uživatel z užití hudebních děl získá. V případech, kdy je to relevantní, zohledňuje region užití děl, osobu uživatele a specifickou zpřístupňování děl. Sazby jsou navrženy též s přihlédnutím k počtu děl, k jejichž užití je poskytnutím licence uživatel oprávněn. Počet hudebních děl v repertoáru OSA, stejně jako počet zastupovaných nositelů práv stále roste.

Pro rok 2024 navrhujeme ve struktuře odměn následující změny:

- větší diverzifikace sazeb minimální odměny v případě neterestrického vysílání u sazebníku Vysílání a přenos vysílání
- navýšení procentní sazby u hudebního streamingu v rámci sazebníku pro užití na internetu, přičemž tento postup je předmětem schvalovacího řízení před Ministerstvem kultury (dále jen „MK“)
- navýšení procentní sazby u hudebního downloadu v rámci sazebníku pro užití na internetu, přičemž tento postup je předmětem schvalovacího řízení před MK
- navrhujeme novou sazbu pro pracovní rozmnoženinu hudebních děl při výrobě zvukových záznamů sloužících k dalšímu užití, která má sama o sobě samostatný hospodářský význam
- sazby odměn stanovené v paušálních částkách navrhujeme od 1. ledna 2024 zvýšit o míru inflace v roce 2023 zveřejněné ze strany Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“). Vzhledem ke skutečnosti, že ke dni vypracování tohoto odůvodnění není známá míra inflace, uvádí OSA pouze sazbu pro rok 2023 s dovětkem v úvodních ustanoveních, že tato bude navýšena o míru inflace roku předcházejícího. Příslušné sazby jsou pak pro lepší přehlednost zvýrazněny žlutě. V případě úplatného hudebního streamingu a úplatného hudebního downloadu dochází k ponechání minimálních odměn ve výši platné pro rok 2023 a proto nejsou tyto sazby zvýrazněny žlutě. Pro vyloučení pochybností je i výslovně zakotveno pravidlo, že sazby budou po zvýšení o inflaci zaokrouhleny dolů na dvě desetinná místa.

- navrhujeme změnu ve výpočtu odměny pro koncerty a jiné živé hudební produkce. Jedná se o změnu parametru minimálního vstupného u produkcí bez vstupného a parametru vstupné v případě firemních akcí, přičemž tento postup je předmětem schvalovacího řízení před MK
- dále navrhujeme změnu ve výpočtu odměny pro koncerty a jiné živé hudební produkce. Jedná se o změnu procentních podílů z tržeb ze vstupného a dále o změnu výpočetní základny
- navrhujeme v sazebníku autorských odměn pro koncerty vážné hudby změnu parametru minimálního vstupného a parametru vstupné u firemních akcí, přičemž tento postup je předmětem schvalovacího řízení před MK
- navrhujeme v sazebníku autorských odměn pro koncerty vážné hudby změnu zohledňování minimálního podílu repertoáru OSA při stanovení výše autorské odměny.

1) SAZEBNÍK AUTORSKÝCH ODMĚN ZA VYSÍLÁNÍ A PŘENOS VYSÍLÁNÍ

1.1 Televizní a rozhlasové vysílání (§ 21 AZ)

Sazby autorských odměn jsou členěny na minimální odměny stanovené fixní částkou odpovídající minimální hodnotě repertoáru OSA a konečnou odměnu stanovenou procenty z hrubých tržeb plynoucích z vysílání. Daný licenční model byl vyjednáán s významnými zástupci uživatelské veřejnosti. Model, jakož i výše sazeb, je také odvislý od zahraničních zvyklostí a od klíčových rozhodnutí SDEU (např. C-607/11).

V roce 2024 navrhuje OSA v rámci změn sazebníku valorizaci minimálních autorských odměn (dále jako „MAO“) o inflaci roku předcházejícího. Tato změna má za cíl zachování stejné ekonomické hodnoty výše odměny v souladu s vývojem ekonomiky České republiky. Jedná se o každoroční vývoj sazby, jenž předpokládá i sazebník pro roky předcházející a vzorový návrh licenčních smluv aplikovaný na vysílatele v České republice.

Současně OSA navrhuje větší diverzifikaci sazeb MAO v případě neterestrického vysílání uvedených v tabulce C Části 1 „Televizní vysílání“. Původní sazba MAO v případě hudebních kanálů 77,28 Kč za každých 1 000 předplatitelských domácností bude od roku 2024 (po navýšení o inflaci 2023) pouze pro kanály s podílem hudby 80,01-100,00 %, přičemž vzniká nové nižší pásmo MAO pro hudební kanály s podílem hudby 70,01-80,00% ve výši 64,40 Kč + inflace 2023. Obdobně tomu je tak i v případě sazby MAO pro ostatní kanály ve výši 51,94 Kč za každých 1000 předplatitelských domácností. Daná MAO bude (po navýšení o inflaci 2023) nově aplikovaná pouze pro kanály s nejběžnějším podílem hudby v pásmu 45,01-70,00 %. V tomto případě jsou pak nově vytvořena další „nižší“ pásma s podílem hudby 30,01-45,00 %, dále pak s podílem hudby 10,01-30,00 % a konečně s nejnižším podílem hudby v rozmezí 0,01-10,00 %. Úměrně tomu je tak ponížena i MAO v těchto nových pásmech na MAO ve výši, 33,87 Kč + inflace 2023, 18,07 Kč + inflace 2023 a dále 4,52 Kč + inflace 2023. Dojde tak ke sjednocení pásem MAO i s pásmy terestrického vysílání.

1.2 Přenos vysílání (§ 22 AZ)

Sazba autorské odměny je stanovena fixní částkou za přípojku a není závislá na počtu či druhu programů v nabídce či ceně služby. Při stanovení výše odměny je zohledněn princip technologické neutrality. Výše sazby vznikla z vyjednávání s největšími uživateli a s asociacemi, jež podaly námítky vůči sazebníku pro rok 2019 a byla s nimi dojednána sazba až do konce roku 2023. Mezi tyto patří Hospodářská komora ČR, Česká asociace elektronických komunikací z. s., Český telekomunikační klastr z.s., Asociace provozovatelů kabelových a telekomunikačních sítí v ČR z.s. či Výbor nezávislého ICT průmyslu, z. s. Vzhledem k tomu, že OSA v současnosti nevidí důvodu pro změnu odsouhlaseného modelu, navrhuje obdobný postup valorizace sazby jako v letech minulých – tedy navýšení sazby o inflaci roku předcházejícího.

S ohledem na fakt, že se ani v jednom případě změny sazebníku nejedná o navýšení sazeb o více než inflaci, není tento sazebník předmětem řízení před MK v souladu s § 98f odst. 2 AZ.

2) SAZEBNÍK AUTORSKÝCH ODMĚN ZA UŽITÍ NA INTERNETU

V roce 2024 navrhuje OSA v rámci změn sazebníku valorizaci minimálních odměn o inflaci roku předcházejícího. Tato změna má za cíl zachování stejné ekonomické hodnoty výše odměny v souladu s vývojem ekonomiky České republiky. Jedná se o každoroční vývoj sazby, jež předpokládá i sazebník pro roky předcházející a vzorový návrh licenčních smluv aplikovaný v České republice.

Současně dochází v případě hudebního downloadu k navýšení procentní sazby autorské odměny z 8 % na 9 %. Tento trend koresponduje nejen se sazbami prakticky všech referenčních zahraničních kolektivních správců, ale současně byl také předjednan s poskytovateli služeb stahování hudebních děl v ČR. Navýšení sazby odměny je předmětem žádosti OSA dle § 98f odst. 2 AZ.

V případě hudebního streamingu dochází také k navýšení procentní sazby autorské odměny z 12 % na 14 %. Tato sazba je vyjednána s klíčovými zástupci trhu daného užití a odpovídá mezinárodnímu srovnání sazeb s ostatními zahraničními kolektivními správci. Navýšení sazby odměny je předmětem žádosti OSA dle § 98f odst. 2 AZ.

V případě fixních sazeb minimálních autorských odměn za úplatné stažení a za předplatitele v případě služby založené na předplatitelské bázi (tzv. Subscriptions services) hudebního streamingu naopak nedochází k navýšení a sazba odpovídá cenám pro rok 2023.

3) SAZEBNÍK AUTORSKÝCH ODMĚN ZA ROZMNOŽOVÁNÍ A ROZŠÍŘOVÁNÍ HUDEBNÍCH A FILMOVÝCH NOSIČŮ

3.1 Hudební nosiče (§ 13 a 14 AZ)

Sazby autorských odměn jsou členěny na minimální odměny stanovené fixní částkou odpovídající minimální hodnotě repertoáru OSA a konečnou odměnu stanovenou procenty z hrubých tržeb plynoucích z prodejní ceny nosiče distributorovi (tzv. PPD). Výše sazeb je ovlivněna vyjednáváním mezi členy Mezinárodní federace hudebního průmyslu IFPI a kolektivními správci. Podle dohody s IFPI na vyšší odměny pro období 2022-2024 a v roce 2024 nedochází ke změně sazeb.

3.2 Filmové nosiče (§ 13 a 14 AZ)

Sazby autorských odměn jsou členěny na minimální odměny stanovené fixní částkou odpovídající minimální hodnotě repertoáru OSA a konečnou odměnu stanovenou procenty z hrubých tržeb plynoucích z prodejní ceny nosiče distributorovi (tzv. PPD). Tyto sazby byly vyjednány s největšími zástupci uživatelské veřejnosti a jsou řadu let neměnné. Podle dohody s IFPI na vyšší odměny pro období 2022-2024 a v roce 2024 nedochází ke změně sazeb.

4) SAZEBNÍK AUTORSKÝCH ODMĚN ZA ROZMNOŽOVÁNÍ TZV. PRACOVNÍCH ROZMNOŽENIN (§ 13 AZ)

Sazby autorských odměn jsou stanoveny fixní částkou na daný počet měsíců. Výše sazby byla projednána se zástupci uživatelské veřejnosti. V roce 2024 navrhuje OSA v rámci změn sazebníku valorizaci minimálních odměn o inflaci roku předcházejícího. Tato změna má za cíl zachování stejné ekonomické hodnoty výše odměny v souladu s vývojem ekonomiky České republiky. Jedná se o každoroční vývoj sazby, jež předpokládaly i sazebníky pro roky předcházející a vzorový návrh licenčních smluv aplikovaný na uživatele v České republice.

Na základě žádosti nositelů práv navrhujeme vytvoření nové sazby pro rozmnoženiny hudebních děl z repertoáru OSA při výrobě zvukových záznamů, jako jsou podcasty, audioknihy či rozhlasové hry, a to pro účely jejich následného užití (např. prostřednictvím internetu, vydáním na nosiči, vysíláním). Jde tak o rozmnoženiny, které mají samostatný hospodářský význam. Její výše byla odvozena jako poměrná část sazby užívané pro synchronizační oprávnění k zařazování hudebních děl do děl audiovizuálních v rámci agenturní činnosti. S ohledem na fakt, že se v tomto případě jedná o zvukové záznamy, odpovídá výše odměny polovině uvedené sazby. Tato sazba se nevztahuje na běžné rozmnožování a rozšiřování nosičů, na které se plně aplikuje sazebník dle bodu 3 tohoto odůvodnění.

5) SAZEBNÍK AUTORSKÝCH ODMĚN ZA PRONÁJEM A PŮJČOVÁNÍ (§ 15 AZ A § 16 AZ)

Sazby autorských odměn jsou na fixní bázi a jsou členěny dle množství nabízených kusů a velikosti obce, v níž se provozovna nachází. Tyto sazby byly vyjednány s největšími zástupci uživatelské veřejnosti. V případě knihoven OSA pověřil správou práv kolektivního správce INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově-obrazových záznamů, z.s. V roce 2024 navrhuje OSA v rámci změn sazebníku valorizaci minimálních odměn o inflaci roku předcházejícího. Tato

změna má za cíl zachování stejné ekonomické hodnoty výše odměny v souladu s vývojem ekonomiky České republiky. Jedná se o každoroční vývoj sazby, jež předpokládaly i sazebníky pro roky předcházející a vzorový návrh licenčních smluv aplikovaný na uživatele v České republice.

6) SAZEBNÍK R – ODMĚN PRO UŽITÍ PŘEDMĚTŮ OCHRANY PROSTŘEDNICTVÍM REPRODUKČNÍCH PŘÍSTROJŮ

Tento sazebník stanoví návrh výše odměn nebo způsob jejich určení za poskytnutí licence k užití předmětů ochrany prostřednictvím přístrojů zvukových (např. rozhlasový přijímač, CD přehrávač, hudební věž) nebo zvukově obrazových (např. televizor, DVD přehrávač, počítač) v těch případech, kdy provozování děl nemá charakter programu, není určeno k tanci, a při kterém díla neprovádějí výkonní umělci (DJ). Provozování děl je pouze doplňkovou součástí jiných služeb, a proto případně vstupné nesouvisí bezprostředně s provozováním předmětů ochrany. OSA aplikuje dle pravidel uvedených v sazebníku sazbu A pro řádné uživatele a dále sazbu B. Sazba B je 1,15 násobkem sazby A. Sazebník je rozdělen do následujících částí dle druhu užití:

- Sazebník pro běžný způsob užití: podle této části se poskytuje licence k největšímu počtu užití. Výpočet je proveden podle počtu reprodukčních přístrojů, které slouží k provozování děl, a měsíců provozu těchto zařízení.
- Sazebník pro zvláštní způsob užití: sazby uvedené v této části se aplikují na druhy užití, která svou povahou a specifíkem neumožňují poskytnutí licence podle části I.
- Sazebník pro užití děl na pokojích ubytovacích zařízení a Sazebník pro užití děl na pokojích lázeňských, zdravotnických a rehabilitačních zařízeních: Sazba odměny za užití děl na pokojích ubytovacích zařízení při výpočtu odměny zohledňuje skutečnou průměrnou pokojovou obsazenost ubytovacího zařízení. Tato obsazenost se zohledňuje lineárně.
- Sazebník pro Fitness, posilovny a obdobná sportovní zařízení: Tento sazebník stanovuje výši odměny pro oblast fitness a skupinová cvičení. Tento sazebník byl společně vytvořen kolektivními správci a Českou komorou fitness, z.s.

Návrhy změn platných od 1. 1. 2024:

1. OSA navrhuje v sazebníku R – užití hudebních děl prostřednictvím přístrojů navýšit sazby odměn od 1. 1. 2024 o míru inflace roku předcházejícího (viz zvýrazněné sazby). Za míru inflace je v souladu s § 98f AZ považován přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen zboží a služeb za domácnosti celkem vyjádřený procentní změnou průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti poměru 12 předchozích měsíců, vyjádřená v procentech, zveřejněná každým kalendářním rokem ČSÚ za rok předcházející. Po uveřejnění míry inflace dle předchozí věty budou i sazby autorské odměny platné pro daný rok kvantifikovány v sazebníku pro rok následující.

7) SAZEBNÍK AUTORSKÝCH ODMĚN PRO KONCERTY, JINÉ ŽIVÉ HUDEBNÍ PRODUKCE.

Tento sazebník odměn stanovuje výši odměny za poskytnutí licence pro živé hudební produkce, festivaly, firemní a propagační akce s živou hudbou apod.

I v této oblasti užití aplikuje OSA řádnou sazbu A a dále sazbu B. Autorská odměna je kalkulována jako procentní podíl z tržeb bez DPH hudební produkce se zohledněním diváků zdarma. Sazebník obsahuje minimální autorskou odměnu.

Návrhy změn platných od 1. 1. 2024:

OSA navrhuje v oblasti licencování koncertů populární hudby dvě nezávislé úpravy sazeb. Tyto dva návrhy by měly být posuzovány odděleně.

V první řadě OSA navrhuje navýšit sazby odměn o inflaci v případech, kdy není sazba kalkulována na základě parametru průměrné vstupné (např. minimální autorská odměna).

OSA dále navrhuje navýšit parametr výše vstupného aplikovaného pro firemní akce dle čl. II. Zvláštní užití na 400,- Kč bez DPH (aktuálně ve výši 200,- Kč). Dále pak OSA navrhuje navýšit minimální vstupné, které se aplikuje v případě dobrovolného vstupného, vstupného zdarma a vstupného nižšího než minimální vstupné na částku 100,- Kč (aktuálně ve výši 50,- Kč) dle článku IV. Společná ustanovení bod 13. Vstupné a celkové tržby. Tuto změnu OSA navrhuje, protože výše uvedené parametry jsou beze změny aplikované už od roku 2016. Jejich výše nebyla v průběhu let ani valorizována, ani jinak upravována. Z jednání s provozovateli hudebních produkcí a také z probíhající mediace vyplývá, že tyto parametry (minimální vstupné a vstupné pro firemní akce) nejsou v současnosti v souladu s běžnou ekonomickou praxí. Smyslem tohoto návrhu je tedy především přiblížit odměnu, stanovenou podle těchto parametrů, aktuální ekonomické realitě.

Druhý komplexní návrh změn sazeb vychází z mediačního jednání mezi OSA a Asociací producentů a promotérů pro oblast kultury, sportu a vzdělávání, z.s. (dále jen APPOK). Tato úprava obsahuje několik komplementárních změn, které však mohou být přijaty jen společně. V opačném případě nelze dílčí změny bez dalšího akceptovat. Na základě tohoto mediačního řízení navrhujeme společně s APPOK následující změny sazeb:

- Změna aplikovaných procentních sazeb z výpočetní základny.
- Změna stanovení výpočetní základny pro určení podílové odměny – navrhujeme, aby se do této výpočetní základny kromě čistých tržeb ze vstupného započítávaly i finanční příjmy pořadatele, které čerpá z veřejných zdrojů formou dotace či jiné finanční podpory z veřejných rozpočtů.

8) SAZEBNÍK AUTORSKÝCH ODMĚN VEŘEJNÉHO PROVOZOVÁNÍ – KONCERTY VÁŽNÉ HUDBY

Tento sazebník stanovuje výši autorské odměny za poskytnutí licence k provozování hudebních děl s textem nebo bez textu živě prováděných výkonnými umělci při koncertech z oblasti vážné hudby. Tento sazebník se nevztahuje na provozování hudebních děl z oblasti populární hudby.

I v této oblasti užití aplikuje OSA řádnou sazbu A a dále sazbu B. Autorská odměna je kalkulována jako procentní podíl z tržeb bez DPH hudební produkce se zohledněním diváků zdarma. Sazebník obsahuje minimální autorskou odměnu.

Návrhy změn platných od 1. 1. 2024:

OSA navrhuje navýšit sazby odměn o inflaci v případech, kdy není sazba kalkulována na základě parametru průměrné vstupné (minimální autorská odměna). Dále OSA navrhuje navýšit výši minimálního vstupného, které se aplikuje v případě dobrovolného vstupného, vstupného zdarma a vstupného nižšího než minimální vstupné na částku 100,- Kč (aktuálně ve výši 50,- Kč) uvedeného v článku III. Společná ustanovení v bodě 12. Vstupné a tržby. OSA dále navrhuje navýšit parametr výše vstupného aplikovaného pro firemní akce uvedeného v článku III. Společná ustanovení v bodě 12. Vstupné a tržby na 400,- Kč bez DPH (aktuálně ve výši 200,- Kč). Tuto změnu OSA navrhuje, protože výše uvedené parametry jsou beze změny aplikované už od roku 2016. Jejich výše nebyla v průběhu let ani valorizována, ani jinak upravována. Z jednání s provozovateli hudebních produkcí a také z probíhající mediace vyplývá, že tyto parametry (minimální vstupné a vstupné pro firemní akce) jsou v současnosti zcela mimo realitu. Smyslem tohoto návrhu je tedy především přiblížit odměnu, stanovenou podle těchto parametrů, aktuální ekonomické realitě.

OSA dále navrhuje změnu u hudebních produkcí s vážnou hudbou, při kterých dochází k okrajovému užití chráněných děl OSA.

9) SAZEBNÍK PRO DISKOTÉKY A HUDEBNÍ PRODUKCE S REPRODUKOVANOU HUDBOU

Výše odměny se stanoví podle výše průměrného vstupného bez DPH a počtu diváků. Sazebník stanovuje minimální autorskou odměnu se zohledněním velikosti obce. Sazebník dále rozlišuje sazbu A a B. Sazba B je 1,15 násobkem sazby A.

Návrhy změn platných od 1. 1. 2024:

OSA v oblasti licencování diskoték a jiných hudebních produkcí s reprodukovanou hudbou navrhuje navýšit sazby odměn o inflaci pouze v případech, kdy není sazba kalkulována na základě parametru průměrné vstupné (minimální autorská odměna). Dále navrhuje navýšit o inflaci výši minimálního vstupného, které se aplikuje v případě dobrovolného vstupného, vstupného zdarma a vstupného nižšího než minimální vstupné (aktuálně ve výši 50,- Kč) uvedeného v článku III. Společná ustanovení v bodě 13. Vstupné a tržby.

10) SAZEBNÍK KINA, FILMOVÉ FESTIVALY A JINÉ PROJEKCE

Tento sazebník vychází z rámcové dohody o spolupráci mezi OSA, Asociací provozovatelů kin, z.s. a Uníí filmových distributorů uzavřené dne 29. 4. 2022.

Sazebník rozlišuje mezi základní a zvýšenou sazbou odměn. Autorská odměna se dle tohoto sazebníku stanovuje jako procentní podíl z čistých tržeb provozovatele kina či provozovatele jiného nepravidelného filmového představení.

Návrhy změn platných od 1. 1. 2024:

OSA v oblasti licencování kina, filmových festivalů a jiných projekcí nenavrhuje žádné změny v sazbách. OSA pouze navrhuje navýšit sazby odměn o inflaci v případech, kdy je sazba uvedena v nominální výši.